

Oslo, 8.6.16

MØTE NR. 3-16, UTVALG FOR MILJØOVERVÅKNING

Tid: 2.6.16, kl. 13 – 14.30

Sted: VAV, 1.etg. i Herslebs gate 5

Referat

Tilstede:

Utvalg for miljøovervåking: Knut Bjørnskau, Ski; Toril Giske, VAV, Oslo; Carla Kimmels De Jong; Elisabeth Alve, UiO; Jane Dolven fra Norconsult, Svanhild Fauskrud, Fagrådet (sekretær)

Forfall: Anja Celine Winger, Fylkeskommunen; Randi Aamodt, Oppegård; Stein Fredriksen, UiO; Simon Haraldsen, Fylkesmannen

Vannområdet Oslo: Heidi Kristensen

Vannområdet PURA: Anita Borge

Vannområdet Indre Oslo vest: Ingvild Tandberg

1. Følge opp saker fra møte med Miljødirektoratet; Foraminiferer

Bruk av bentiske foraminiferer som miljøindikator for vannkvalitet og levevilkår på sjøbunnen i Indre Oslofjord.

Bentiske foraminiferer er små bunnlevende marine encellede organismer med skall av kalk eller sammenkittede korn som rask responderer på miljøendringer og som viser god korrelasjon med oksygenforholdene på bunnen samt organisk belastning.

Foraminiferer brukes til å beskrive dagens økologiske tilstand nå og fremover. Deres skall blir liggende igjen i sedimentet når de dør og som kan benyttes til rekonstruering av tidligere økologisk tilstand på stedet. Foraminifer-innholdet nedover i en datert sediment-kjerne viser endringer i økologisk tilstand bakover i tid og gir oss informasjon om stedets naturtilstand.

I 2009-2010 ble det gjennomført foraminifer-undersøkelse av 9 kjerner hvorav en i Indre Oslofjord og en ved Drøbak. Synlige endringer i Bunnefjorden men uendret ved Drøbak.

Fagrådet ønsker å benytte opsjon på ny foraminiferundersøkelse i september 2017, for å kunne bruke foraminiferer inn i overvåkningssammenheng. Undersøkelsen gjøres i tett samarbeid med vannområdene. Foraminiferer er indikator for vannkvalitet og levevilkår på sjøbunnen i Indre Oslofjord. Kan foraminiferer på sikt erstatte reker? Norconsult i samarbeid med UiO foreslår undersøkelser fra 60 til 125m på 13 stasjoner i Vestfjorden, Lysakerfjorden, Bekkelagsbassenget og Bunnefjorden med referanse-stasjon utenfor Drøbak. Det vil bli tatt ut 3-4 replikater fra de øverste 0-2 cm av sedimentet og tilsette sprit fargestoff (rose bengal). Til foraminifer-analysene er det behov for 1,5-2g sediment.

Nytt klassifiseringssystem er under utvikling for foraminiferer, tilsvarende som for makrofauna. Dette vil bli en sammensatt indeks bestående av artsdiversitet og sensitivitet med utregning for hvert replikat og stasjon, som fører til tilstandsklassifisering. Innledende samarbeid på tvers av landegrensene er i gang.

Med ny foraminiferundersøkelse ønsker vi å dokumentere økologisk tilstand langs to vanddyps-/oksygentransekter; Vestfjorden og Bunnefjorden, og gi informasjon om den økologiske tilstand i overvåkningsperioden samt levevilkårene på bunnen (oksygenforhold og eutrofieringssituasjonen). Sammenlikning av nye resultater med tidligere undersøkelser der disse finnes. Vurdere nåværende tilstand mot naturtilstanden samt vurdere effekt av gjennomførte tiltak, eks. Bekkelagsbassenget der området ble tildekket med rene masser i 2007 og flytting av avløpsvann til 50 m dyp som har ført til

Økt sirkulasjon og bunnvannet har gått fra anoksisk til oksiske forhold samt at tidligere arter er tilbake. Med dette vil kunnskapen om prosessene som styrer faunaendringene i fjorden og tolkningsgrunnlaget for senere rekonstruksjoner økes.

Norconsult skal komme med revidert prosjektplan der miljøgifter er inkludert med tilhørende spesifisert kostnadsoversikt. Fagrådet håper på økonomisk støtte fra statelige midler.

2. Satellittovervåking

Med bruk av satellittovervåking kan en se (hvis finvær) hendelsesforløp for hele fjorden. Etter mer informasjon på Fagrådets årsmøte, vil utvalget ser nærmere på denne muligheten til overvåking av fjorden. Skriftlig prosjektbeskrivelse er bestilt.

3. Eventuelt/info

- Det ble ikke sendt høringsuttalelse fra utvalget på NOU 2015:16 Overvann fra byer og tettsteder grunnet tidsklemme samt at fagrådets interesser er ivaretatt i høringsuttalelsene fra Ski og Oslo kommuner.

- Temperaturloggeren i Bunnefjorden stjålet. To nye loggere er bestilt og Norconsult ser etter nye og sikrere steder å sette dem ut.

- Asker kommune har fått henvendelse fra en bedrift om økonomisk støtte til vaskemaskin for fritidsbåter. Denne bedriften har utviklet en giftfri løsning som holder båtenes undervannsskrog fritt for groe, og det er ikke behov for påføring av bunnstoff. Med denne nye løsningen må de rense/vaske skroget en til to ganger pr. år. Fagrådet har fått henvendelse om økonomisk bidrag til prosjektet. Fagrådet har dessverre ingen tilskuddsordning, men saken vil bli tatt opp i neste styremøte.

Svanhild Fauskrud (referent)